

**Załącznik nr 1 do Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Mienia i Odpowiedzialności Cywilnej - Ubezpieczenie Pakietowe „Laborus”
Klauzule Dodatkowe**

Klauzula 01 - automatycznego ubezpieczenia nowo zakupionych środków trwałych

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU obowiązujących w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, strony uzgodniły, że:

1. Ochroną ubezpieczeniową zostaną objęte środki trwałe, w których posiadanie wejdzie Ubezpieczający w okresie trwania odpowiedzialności Towarzystwa oraz będące w posiadaniu Ubezpieczającego inwestycje zakończone w okresie ubezpieczenia, na następujących zasadach:
  - 1) Ubezpieczający zgłosi pisemnie Towarzystwu wzrost wartości środków trwałych i poczynionych inwestycji w terminie do 30 dni od zaistnienia zmiany,
  - 2) Ochroną ubezpieczeniową objęte jest wyłącznie mienie znajdujące się w miejscu ubezpieczenia określonym w umowie ubezpieczenia,
  - 3) Jeśli łączna wartość ubezpieczonego w okresie ubezpieczenia mienia na podstawie niniejszej Klauzuli osiągnie limit określony w ust.2, dodatkowo mienie może zostać ubezpieczone wyłącznie na zasadach określonych w OWU,
  - 4) W przypadku niezgłoszenia mienia w terminie określonym w ust.1 pkt 1), lub nieopłacenia składki w terminie określonym w dokumencie ubezpieczenia potwierdzającym objęcie ochroną wzrostu wartości mienia, szkody w tym mieniu nie są objęte ochroną ubezpieczeniową.
2. Maksymalny limit odpowiedzialności Towarzystwa z tytułu niniejszej klauzuli wynosi 20% sumy ubezpieczenia z umowy ubezpieczenia nie więcej niż 500.000 zł. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 200 zł.

Klauzula 02 - automatycznego ubezpieczenia mienia w nowych lokalizacjach

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU obowiązujących w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, strony uzgodniły, że:

1. Ochrona ubezpieczeniowa zostaje rozszerzona na mienie we wszystkich nowych lokalizacjach użytkowanych przez Ubezpieczającego na terenie Rzeczypospolitej Polskiej i rozpoczyna się od momentu przyjęcia lokalizacji do użytku, które nastąpiło w okresie ubezpieczenia.
2. Rozszerzenie ochrony ubezpieczeniowej zgodnie z zapisami ust.1 następuje pod warunkiem, że nowe lokalizacje spełniają wymagania OWU w zakresie zabezpieczeń przeciwpożarowych i przeciwkradzieżowych, a charakter działalności prowadzonej w nowych lokalizacjach jest tożsamy z działalnością zadeklarowaną przy zawieraniu umowy ubezpieczenia.
3. Ubezpieczający jest zobowiązany do zgłoszenia i do ubezpieczenia nowych miejsc wraz z podaniem wartości znajdującego się w nich mienia do Towarzystwa w ciągu 30 dni od momentu przyjęcia ich do użytku.
4. Ochroną ubezpieczeniową nie jest objęte mienie na wystawach, pokazach i targach.
5. Maksymalny limit odpowiedzialności Towarzystwa z tytułu niniejszej klauzuli wynosi 20% sumy ubezpieczenia z umowy ubezpieczenia nie więcej niż 500.000 zł. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 200 zł.

Klauzula 03 - reprezentantów

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU obowiązujących w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, strony uzgodniły, że Towarzystwo nie odpowiada za szkody wyrządzone umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, przy czym za Ubezpieczającego/Ubezpieczonego uważa się członków zarządu spółki, prokurentów, dyrektorów, właścicieli/wspólników oraz inne osoby, pełniące funkcje kierownicze, które zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, uprawnione są do zarządzania podmiotem.

Klauzula 04 – ubezpieczenie aktów terroryzmu

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU obowiązujących w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, strony uzgodniły, że:

1. Zakres ubezpieczenia mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych zostaje rozszerzony o szkody rzeczowe w ubezpieczonym mieniu powstałe wskutek pożaru, wybuchu, upadku statku powietrznego, uderzenia pojazdu oraz akcji ratowniczej prowadzonej w związku z tymi zdarzeniami losowymi, gdy zdarzenia te są bezpośrednim następstwem aktów terroryzmu.
2. Przedmiot ubezpieczenia stanowi mienie objęte umową ubezpieczenia od pożaru i innych zdarzeń losowych.
3. Maksymalny limit odpowiedzialności Towarzystwa z tytułu niniejszej klauzuli wynosi 100.000 zł. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 10% kwoty odszkodowania nie mniej niż 1000 zł.
4. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust.1 Ubezpieczający opłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie ubezpieczenia.

Klauzula 05 - ubezpieczenie rozmrożenia środków obrotowych przechowywanych w urządzeniach chłodniczych

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU obowiązujących w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, strony uzgodniły, że:

1. Rozszerzają zakres ochrony ubezpieczeniowej o szkody w ubezpieczonych od pożaru i innych zdarzeń losowych środkach obrotowych, powstałe w wyniku podwyższenia się temperatury przechowywania w urządzeniach chłodniczych w bezpośrednim następstwie przerwy w dostawie energii elektrycznej trwającej nieprzerwanie przynajmniej przez 2 godziny i potwierdzonej przez dostawcę energii.
2. Klauzula obejmuje wyłącznie środki obrotowe, które zgodnie z wymogami producenta bądź dostawcy powinny być przechowywane w temperaturze 0 stopni Celsjusza lub niższej.
3. Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności za wszelkie szkody powstałe wskutek:
  - 1) niewywiązania się z płatności wobec dostawcy energii,
  - 2) planowanych przerw w dostawie energii elektrycznej,
  - 3) rozmrożenia na skutek niewłaściwego przechowywania środków obrotowych lub mechanicznego uszkodzenia opakowania środków obrotowych.
4. Maksymalny limit odpowiedzialności Towarzystwa z tytułu niniejszej klauzuli wynosi 100.000 zł. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 200 zł.
5. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust.1 Ubezpieczający opłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie ubezpieczenia.

Klauzula 06 – ubezpieczenie drobnych prac remontowych

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU obowiązujących w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, strony uzgodniły, że:

1. Rozszerzają zakres ubezpieczenia mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych o szkody powstałe w związku z prowadzonymi drobnymi pracami remontowymi, konserwacyjnymi, montażowymi lub adaptacyjno-modernizacyjnymi:
  - 1) w mieniu będącym przedmiotem ubezpieczenia od pożaru i innych zdarzeń losowych do wysokości sum ubezpieczenia określonych w dokumencie ubezpieczenia,
  - 2) w mieniu będącym przedmiotem drobnych prac remontowych, konserwacyjnych, montażowych lub adaptacyjno – modernizacyjnych do wysokości limitu odpowiedzialności określonego dla niniejszej klauzuli w dokumencie ubezpieczenia, który obejmuje wartość mienia będącego przedmiotem drobnych prac remontowych, konserwacyjnych, montażowych lub adaptacyjno – modernizacyjnych oraz kosztów ich wykonania w okresie ubezpieczenia.
2. Ochroną ubezpieczeniową objęte są szkody powstałe w miejscu ubezpieczenia, w mieniu wskazanym w ust.1 w następstwie drobnych prac remontowych, konserwacyjnych, montażowych lub adaptacyjno – modernizacyjnych, pod warunkiem że prace te:
  - 1) nie wymagają pozwolenia na budowę,
  - 2) nie naruszają konstrukcji nośnej budynku/lokalu,
  - 3) nie naruszają konstrukcji dachu,
  - 4) prowadzone są przez Ubezpieczającego lub na jego zlecenie, przez osoby posiadające odpowiednie uprawnienia,
  - 5) prowadzone są w obiektach oddanych do użytkowania,

- 6) wykonywane są zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz z instrukcjami obowiązującymi dla prac niebezpiecznych pożarowo.
3. Poza wyłączeniami określonymi w OWU, Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe wskutek:
  - 1) katastrofy budowlanej,
  - 2) zastosowania niewłaściwych lub wadliwych materiałów,
  - 3) błędów projektowych lub niewłaściwej technologii wykonawstwa,
  - 4) rozruchu przeprowadzonego niezgodnie z instrukcją producenta lub dostawcy,
  - 5) niewłaściwego zabezpieczenia mienia otaczającego przed skutkami prowadzonych prac.
4. Maksymalny limit odpowiedzialności Towarzystwa z tytułu niniejszej klauzuli wynosi 50.000 zł. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 10% kwoty odszkodowania nie mniej niż 500 zł.
5. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust.1 Ubezpieczający opłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula 07 – włączenie ryzyka graffiti

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU obowiązujących w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, strony uzgodniły, że:

1. Zakres ubezpieczenia rozszerza się o szkody w ubezpieczonym mieniu powstałe wskutek pomalowania, w tym graffiti.
2. Maksymalny limit odpowiedzialności Towarzystwa z tytułu niniejszej klauzuli wynosi 5.000 zł. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 200 zł.
3. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust.1 Ubezpieczający opłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie ubezpieczenia.

Klauzula 08 – ubezpieczenie sprzętu elektronicznego zamontowanego na stałe w pojazdach

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU obowiązujących w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia oraz innych postanowień lub załączników do umowy, strony uzgodniły, że:

1. Ochrona ubezpieczeniowa zostaje rozszerzona o szkody powstałe w sprzęcie elektronicznym zamontowanym na stałe wewnątrz pojazdu bez możliwości jego odłączenia i używanym bądź przewożonym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Odpowiedzialność Towarzystwa w przypadku kradzieży z włamaniem istnieje pod warunkiem, że pojazd został zabezpieczony w następujący sposób:
  - 1) pojazd posiadał twardy dach (jednolita sztywna konstrukcja),
  - 2) pojazd został należycie zamknięty po zaparkowaniu,
  - 3) pojazd był wyposażony w sprawny i załączony system alarmowy,
  - 4) pojazd został pozostawiony na parkingu strzeżonym lub w garażu zamkniętym w godzinach 22.00-06.00.
3. Maksymalny limit odpowiedzialności Towarzystwa z tytułu niniejszej klauzuli wynosi 100.000 zł. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 10% kwoty odszkodowania nie mniej niż 500 zł.
4. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust.1 Ubezpieczający opłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula 09 – ubezpieczenie maszyn od awarii mechanicznej i uszkodzeń

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU obowiązujących w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, strony uzgodniły, że:

1. Towarzystwo rozszerza ochronę ubezpieczeniową o szkody w ubezpieczonych od pożaru i innych zdarzeń losowych maszynach lub urządzeniach, powstałe w wyniku awarii lub uszkodzeń, będących wynikiem nieprzewidzianego wypadku, uniemożliwiającego lub ograniczającego ich dalszą eksploatację lub pełnienie zamierzonych funkcji. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje szkody powstałe wskutek:
  - 1) błędów w obsłudze, niewłaściwego użytkowania, nieostrożności, niedbalstwa, celowego działania osób trzecich,
  - 2) błędów w projektowaniu lub konstrukcji, nieprawidłowego montażu, użycia wadliwych materiałów,
  - 3) wad i usterek fabrycznych niewykrytych podczas wykonania maszyny lub zamontowania jej na stanowisku pracy,
  - 4) dostania się ciała obcego,
  - 5) braku lub niedoboru wody w kotłach,
  - 6) rozerwania wskutek działania siły odśrodkowej,

- 7) zaniku zasilania maszyny,
- 8) zwarcia, przepięcia, przetężenia, braku jednej z faz, niewłaściwych parametrów prądu i innych przyczyn elektrycznych.
2. Ochroną ubezpieczeniową objęte są szkody powstałe w miejscu ubezpieczenia, pod warunkiem że maszyny i urządzenia:
  - 1) są nie starsze niż 10 lat,
  - 2) zostały zainstalowane na stanowisku pracy zgodnie z wymogami i zaleceniami producenta,
  - 3) są zdolne do pracy po pozytywnym przejściu niezbędnych prób i testów,
  - 4) są eksploatowane zgodnie z przeznaczeniem przez osoby do tego uprawnione i przeszkolone do obsługi.
3. Towarzystwo obejmuje ochroną ubezpieczeniową maszyny i urządzenia podczas pracy i postoju, demontażu i ponownego montażu, napraw, remontów, konserwacji, jak również przemieszczania w obrębie miejsca ubezpieczenia w związku z tymi pracami.
4. Towarzystwo obejmuje ochroną ubezpieczeniową dodatkowo także szkody powstałe w licencjonowanym oprogramowaniu ubezpieczonej maszyny lub urządzenia powstałe w wyniku objętej ubezpieczeniem awarii lub uszkodzenia. Towarzystwo pokrywa niezbędne koszty ponownej instalacji lub zakupu utraconego oprogramowania, jeżeli odwołanie w oparciu o posiadaną licencję nie jest możliwe.
5. Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności za szkody:
  - 1) powstałe w sprzęcie elektronicznym (za wyjątkiem elektronicznych części maszyn i urządzeń stanowiących ich integralną część),
  - 2) powstałe w wymiennych narzędziach i materiałach eksploatacyjnych, częściach, które z uwagi na przeznaczenie i charakter pracy podlegają szybkiemu zużyciu lub okresowej wymianie (takich jak: noże, wiertła, młoty do kruszenia, stemple, ostrza, brzeszczoły pił, elektrody, żarówki, filtry, wkładki topikowe, bezpieczniki, formy, matryce, walce, obmura kotłów, wykładziny i powłoki ogniotrwałe, ruszty palenisk, dysze palników, elementy z gumy, tkanin i filcu, siła, pasy, łańcuchy, taśmy, liny, druty i kable nieelektryczne, paliwa, katalizatory, czynniki chłodzące i grzewcze, smary i oleje), chyba że szkody w ww. przedmiotach są skutkiem wypadku ubezpieczeniowego objętego zakresem ubezpieczenia,
  - 3) powstałe w dźwigach osobowych, towarowych,
  - 4) powstałe w kotłach CO,
  - 5) za które sprzedawca, producent, wykonujący naprawy lub inny dostawca usług jest odpowiedzialny z tytułu gwarancji lub rękojmi za wady,
  - 6) powstałe wskutek wad lub uszkodzeń istniejących w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia, o których Ubezpieczający wiedział lub przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć,
  - 7) powstałe wskutek działania wszelkiego rodzaju wirusów komputerowych lub ataków hakerskich.
6. Maksymalny limit odpowiedzialności Towarzystwa z tytułu niniejszej klauzuli wynosi 100.000 zł. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 1000 zł.
7. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust.1 Ubezpieczający opłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie ubezpieczenia.

Klauzula 10 – ubezpieczenie maszyn elektrycznych od szkód elektrycznych

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU obowiązujących w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, strony uzgodniły, że:

1. Towarzystwo rozszerza ochronę ubezpieczeniową o szkody w czynnych i zainstalowanych na stanowiskach pracy maszynach elektroenergetycznych, aparatach elektroenergetycznych i urządzeniach elektroenergetycznych spowodowane działaniem prądu elektrycznego.
2. Maszyny elektroenergetyczne, aparaty elektroenergetyczne i urządzenia elektroenergetyczne określone w umowie ubezpieczenia są objęte ochroną w miejscu wymienionym w umowie, podczas eksploatacji, napraw lub remontów oraz montażu, demontażu oraz od szkód powstałych wskutek akcji ratowniczej, prowadzonej w związku z wypadkami ubezpieczeniowymi określonymi w ust.1 powyżej.
3. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje:
  - 1) elektroenergetycznych linii przesyłowych,
  - 2) wszelkiego rodzaju wkładek topikowych, bezpieczników, styczników, odgromników, czujników, żarówek, lamp, grzejnych urządzeń elektrycznych,
  - 3) transformatorów eksploatowanych powyżej 25 lat,
  - 4) szkód, za które na mocy przepisów prawa lub postanowień umowy jest odpowiedzialny producent, sprzedawca lub warsztat naprawczy,

- 5) szkód powstałych wskutek doświadczeń bądź eksperymentów przeprowadzonych w nadzwyczajnych dla danego urządzenia warunkach,
- 6) szkód powstałych w maszynach, aparatach i urządzeniach elektroenergetycznych, w których nie przeprowadzono badań eksploatacyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami o eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych, potwierdzonych protokołem,
- 7) szkód powstałych w wyniku naturalnego zużycia lub długotrwałej degradacji właściwości użytkowych maszyn, aparatów lub urządzeń elektroenergetycznych,
- 8) szkód w sitach i węzłach, ogumieniu, okładzinach, opaskach z tkanin i tworzyw sztucznych, szczotkach, linach, łańcuchach, pasach, częściach szklanych i porcelanowych oraz innych elementach, których czas prawidłowego funkcjonowania jest krótszy od trwałości maszyny, aparatu i urządzenia,
- 9) szkód powstałych w elementach maszyn i urządzeń uszkodzonych mechanicznie, chyba że szkody mechaniczne powstały w następstwie uszkodzeń elektrycznych.
4. Maksymalny limit odpowiedzialności Towarzystwa z tytułu niniejszej klauzuli wynosi 100.000 zł. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 10% kwoty odszkodowania nie mniej niż 500 zł.
5. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust.1 Ubezpieczający opłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie ubezpieczenia.

Klauzula 11 - pęknięcia mrozowego

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU obowiązujących w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, strony uzgodniły, że:

1. Rozszerzają zakres ubezpieczenia mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych o szkody powstałe w wyniku zamarznięcia wody lub cieczy w urządzeniach lub instalacjach należących do Ubezpieczającego, znajdujących się wewnątrz budynku lub lokalu.
2. Ochroną ubezpieczeniową objęte są szkody powstałe w miejscu ubezpieczenia, w mieniu będącym przedmiotem ubezpieczenia od pożaru i innych zdarzeń losowych, pod warunkiem:
  - 1) utrzymywania urządzeń i instalacji w należytym stanie technicznym i poddawania ich stanu regularnej kontroli,
  - 2) zapewnienia w okresie spadku temperatur należytego ogrzewania budynków lub lokali i odpowiedniego zabezpieczenia urządzeń lub instalacji przed działaniem mrozu. W przypadku braku możliwości utrzymania dodatniej temperatury lub odpowiedniego zabezpieczenia urządzeń lub instalacji przed działaniem mrozu należy zamknąć zawory doprowadzające i usunąć wodę lub ciecz z urządzeń i instalacji,
  - 3) usuwania wody lub cieczy z urządzeń i instalacji w przypadku wyłączenia budynku lub lokalu z eksploatacji i utrzymywania urządzeń i instalacji w stanie opróżnionym.
3. Maksymalny limit odpowiedzialności Towarzystwa z tytułu niniejszej klauzuli wynosi 50.000 zł. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 200 zł.
4. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust.1 Ubezpieczający opłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie ubezpieczenia.

Klauzula 12 – ubezpieczenie zamontowanych na stałe zewnętrznych urządzeń lub elementów budynków i budowli od kradzieży

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU obowiązujących w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, strony uzgodniły, że:

1. Rozszerzają zakres ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rozboju o szkody powstałe w wyniku kradzieży urządzeń lub elementów, które ze względu na swoje przeznaczenie zamontowane są na stałe na zewnątrz budynków lub budowli, takich jak markizy, zadaszenia, zewnętrzne elementy telewizji przemysłowej, zewnętrzne części urządzeń klimatyzacyjnych, oświetlenie zewnętrzne, anteny, siłowniki bram, reklamy zewnętrzne.
2. Ochroną ubezpieczeniową objęte są szkody powstałe w miejscu ubezpieczenia, pod warunkiem że określone w ust. 1 mienie:
  - 1) znajduje się na terenie ogrodzonym, oświetlonym w porze nocnej i dozorowanym poza godzinami pracy Ubezpieczającego lub
  - 2) zamontowane jest na dachu budynku lub budowli lub na wysokości co najmniej 2,5 m od poziomu terenu.

3. Maksymalny limit odpowiedzialności Towarzystwa z tytułu niniejszej klauzuli wynosi 10.000 zł. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 500 zł.
4. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust.1 Ubezpieczający opłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie ubezpieczenia.

Klauzula 13 - ubezpieczenie ustawowej odpowiedzialności cywilnej za szkody w mieniu lub na osobie wyrządzone osobom trzecim przez Ubezpieczającego wynikłe z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania (odpowiedzialność cywilna kontraktowa)

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU obowiązujących w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, strony uzgodniły, że:

1. Zakres ubezpieczenia rozszerza się o szkody w mieniu lub na osobie wyrządzone przez Ubezpieczającego osobom trzecim, wynikłe z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania.
2. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje szkód:
  - 1) wyrządzonych przez rzecz wprowadzoną do obrotu,
  - 2) których przyczyną była jawna wada rzeczy lub wykonanej pracy albo usługi, w związku z którą została obniżona jej cena,
  - 3) powodujących roszczenia z tytułu gwarancji lub z tytułu rękojmi za wady, a także roszczenia o zapłatę kar umownych lub pokrycie kosztów świadczenia zastępczego w miejsce świadczenia niewykonanego, wykonanego niewłaściwie albo nieterminowo,
  - 4) spowodowanych wykonywaniem czynności i świadczeń medycznych oraz badań o charakterze medycznym,
  - 5) spowodowanych wykonywaniem czynności wszelkiego rodzaju doradztwa, konsultingu: prawnego, podatkowego, finansowego, personalnego, technicznego i informatycznego,
  - 6) spowodowanych prowadzeniem wszelkiego rodzaju pośrednictwa finansowego lub kredytowego,
  - 7) spowodowanych w związku z tworzeniem, dostarczaniem, wdrażaniem oprogramowania informatycznego,
3. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 200 zł.
4. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust.1, Ubezpieczający opłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie ubezpieczenia.

Klauzula 14 – ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z wprowadzeniem produktu do obrotu (odpowiedzialność cywilna za produkt)

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU obowiązujących w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, strony uzgodniły, że:

1. Zakres ubezpieczenia rozszerza się o odpowiedzialność cywilną za szkody zaistniałe w związku z wprowadzeniem odpłatnie do obrotu produktu przez Ubezpieczającego, który jest producentem, importerem, dystrybutorem (sprzedawcą) tego produktu.
2. Dla celów niniejszej klauzuli przez użyte w niej pojęcia należy rozumieć:
  - 1) produkt - rzecz ruchoma, choćby została ona połączona z inną rzeczą, za produkt uważa się także zwierzęta i energię elektryczną,
  - 2) producent - osoba, która w ramach prowadzonej działalności wytwarza produkt albo umieszcza na produkcie lub dołącza do niego swoje nazwisko, nazwę, znak towarowy lub inne odróżniające oznaczenie; przez producenta rozumie się również wytwórcę materiału, surowca lub części składowej,
  - 3) importer - osoba, która w ramach prowadzonej działalności wprowadza do obrotu krajowego produkt pochodzenia zagranicznego,
  - 4) dystrybutor (sprzedawca) - osoba, która uczestniczy w obrocie krajowym produktem;
  - 5) data wprowadzenia do obrotu:
    - a) gdy Ubezpieczonym jest producent produktu bądź wytwórca materiału, surowca, części składowej produktu - wydanie rzeczy na skutek pierwszej czynności prawnej związanej z wprowadzeniem produktu na rynek,
    - b) gdy Ubezpieczonym jest importer - wydanie rzeczy na skutek pierwszej czynności prawnej związanej z wprowadzeniem produktu na rynek polski,
    - c) gdy Ubezpieczonym jest dystrybutor (sprzedawca) - wydanie rzeczy przez dystrybutora (sprzedawcę) kupującemu na skutek dokonanej między nimi czynności prawnej dotyczącej produktu.
3. Towarzystwo obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody w mieniu lub na osobie będące skutkiem użycia produktu, który został wprowadzony

do obrotu w okresie ubezpieczenia, a powstałe w wyniku wypadków ubezpieczeniowych, jakie zaszły w okresie ubezpieczenia.

4. Towarzystwo nie odpowiada za szkody:
  - 1) wyrządzone przez produkt:
    - a) zmodyfikowany genetycznie,
    - b) zawierający azbest,
    - c) zawierający ludzką krew lub osocze lub inne substancje krwiopochodne,
    - d) stanowiący element lub część składową maszyn i urządzeń latających lub pływających,
  - 2) wyrządzone przez produkt wprowadzony przez Ubezpieczającego do obrotu nielegalnie lub poza obrębem działalności wskazanej we wniosku o ubezpieczenie i objętej ochroną na podstawie niniejszej umowy ubezpieczenia,
  - 3) powstałe w następstwie wprowadzenia do obrotu produktów niezgodnie z obowiązującymi przepisami i normami jakościowymi lub nieposiadających odpowiednich certyfikatów, atestów i zezwoleń wymaganych prawem kraju, na terenie którego będzie się odbywać sprzedaż produktu,
  - 4) powstałe w substancji produktu,
  - 5) zaistniałe po zmieszaniu lub połączeniu produktu wprowadzonego do obrotu przez Ubezpieczającego z innym produktem, bez możliwości ich swobodnego rozdzielenia w celu wytworzenia wyrobu finalnego, z zastrzeżeniem, że niniejsze wyłączenie nie dotyczy szkód na osobie lub w mieniu wyrządzonych przez wadliwy wyrób finalny,
  - 6) powstałe wskutek zamontowania, umocowania lub położenia wadliwego produktu polegające na poniesieniu kosztów usunięcia produktu wadliwego i zastąpienia go produktem niewadliwym,
  - 7) powstałe wskutek wadliwości rzeczy ruchomych wyprodukowanych lub poddanych obróbce za pomocą maszyn lub urządzeń wprowadzonych do obrotu, serwisowanych lub naprawionych przez Ubezpieczającego z zastrzeżeniem, że niniejsze wyłączenie nie dotyczy szkód na osobie i w mieniu wyrządzonych przez te rzeczy,
  - 8) wynikające z wprowadzającej w błąd reklamy, błędnych lub niewystarczających informacji na drukach związanych z produktem (etykiety, instrukcje) lub braku tych informacji, jeżeli obowiązek ich dołączenia wynika z przepisów prawa,
  - 9) których przyczyną była jawna wada produktu, o której Ubezpieczający wiedział,
  - 10) powstałe wskutek wycofania z obrotu produktu albo wyrobów zawierających ten produkt.
5. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 200 zł.
6. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust.1 Ubezpieczający opłaci dodatkową składkę w wysokości określonej w umowie ubezpieczenia.

Klauzula 15 - ubezpieczenie ustawowej odpowiedzialności cywilnej pracodawcy za szkody na osobie wyrządzone pracownikom, wynikające z wypadków przy pracy (odpowiedzialność cywilna pracodawcy)

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU obowiązujących w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, strony uzgodniły, że:

1. Zakres ubezpieczenia rozszerza się o szkody na osobie, wyrządzone pracownikom Ubezpieczającego, wynikające z wypadków przy pracy w rozumieniu ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych z późn. zm.,
2. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje:
  - 1) szkód powstałych wskutek stanów chorobowych niewynikających z wypadków, o których mowa w ust.1,
  - 2) świadczeń przysługujących poszkodowanemu na podstawie przepisów ustawy, o której mowa w ust.1
3. Maksymalny limit odpowiedzialności Towarzystwa z tytułu niniejszej klauzuli wynosi 500.000 zł.
4. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust.1 Ubezpieczający opłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie ubezpieczenia.

Klauzula 16 - ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody w nieruchomościach osób trzecich, z których Ubezpieczający korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, leasingu albo innego podobnego udokumentowanego stosunku prawnego (odpowiedzialność cywilna najemcy nieruchomości)

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU obowiązujących w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, strony uzgodniły, że:

1. Zakres ubezpieczenia rozszerza się o szkody polegające na uszkodzeniu lub zniszczeniu nieruchomości i ich części składowych, z których Ubezpieczający korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, leasingu albo innego podobnego udokumentowanego stosunku prawnego.
2. Ubezpieczenie nie obejmuje:
  - 1) szkód w gruntach wszelkiego rodzaju,
  - 2) szkód w urządzeniach i instalacjach wszelkiego rodzaju oraz przedmiotach ze szkła, ceramiki, terakoty lub tworzyw sztucznych, chyba że stanowią część składową nieruchomości, o których mowa w ust.1,
  - 3) szkód wynikłych ze zużycia rzeczy,
  - 4) szkód wynikłych z braku konserwacji,
3. Warunkiem odpowiedzialności Towarzystwa jest korzystanie z nieruchomości przez Ubezpieczającego zgodnie z jej przeznaczeniem.
4. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 200 zł.
5. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust. 1 Ubezpieczający opłaci dodatkową składkę w wysokości określonej w umowie ubezpieczenia.

Klauzula 17 - ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody w rzeczach ruchomych osób trzecich, z których Ubezpieczający korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, leasingu albo innego podobnego udokumentowanego stosunku prawnego (odpowiedzialność cywilna najemcy ruchomości)

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU obowiązujących w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, strony uzgodniły, że:

1. Zakres ubezpieczenia rozszerza się o szkody w mieniu, polegające na uszkodzeniu lub zniszczeniu rzeczy ruchomych, z których Ubezpieczający korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, leasingu albo innego podobnego, udokumentowanego stosunku prawnego.
2. Ubezpieczenie nie obejmuje:
  - 1) szkód w pojazdach mechanicznych, sprzęcie elektronicznym i wartościach pieniężnych,
  - 2) szkód wynikłych ze zużycia rzeczy,
  - 3) szkód wynikłych z braku konserwacji.
3. Maksymalny limit odpowiedzialności Towarzystwa z tytułu niniejszej klauzuli wynosi 200.000 zł. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 200 zł.
4. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust.1 Ubezpieczający opłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie ubezpieczenia.

Klauzula 18 - ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody w rzeczach znajdujących się w piecy, pod dozorem lub kontrolą Ubezpieczającego

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU obowiązujących w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, strony uzgodniły, że:

1. Zakres ubezpieczenia rozszerza się o szkody w rzeczach znajdujących się w piecy, pod dozorem lub kontrolą Ubezpieczającego, polegające na ich uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie, niezależnie od źródła obowiązku odszkodowawczego (czyn niedozwolony, niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania).
2. Ubezpieczenie nie obejmuje:
  - 1) szkód w rzeczach, z których Ubezpieczający korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, leasingu albo innego podobnego udokumentowanego stosunku prawnego,
  - 2) szkód w rzeczach przyjętych w celu wykonania ich obróbki, czyszczenia, naprawy lub innych podobnych czynności, powstałych w czasie ich wykonywania,
  - 3) szkód w pojazdach mechanicznych lub ich wyposażeniu, albo rzeczach w nich pozostawionych,
  - 4) szkód w wartościach pieniężnych.
3. Maksymalny limit odpowiedzialności Towarzystwa z tytułu niniejszej klauzuli wynosi 200.000 zł. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 200 zł.
4. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust.1 Ubezpieczający opłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie ubezpieczenia.

Klauzula 19 - ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody w pojazdach mechanicznych znajdujących się w pieczy, pod dozorem lub kontrolą Ubezpieczającego

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU obowiązujących w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, strony uzgodniły, że:

1. Zakres ubezpieczenia rozszerza się o szkody w pojazdach mechanicznych znajdujących się w pieczy, pod dozorem lub kontrolą Ubezpieczającego oraz w ich wyposażeniu, polegające na ich uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie, niezależnie od źródła obowiązku odszkodowawczego (czyn niedozwolony, niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania).
2. Ubezpieczenie nie obejmuje:
  - 1) szkód w rzeczach, z których Ubezpieczający korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, leasingu albo innego podobnego udokumentowanego stosunku prawnego,
  - 2) szkód w rzeczach przyjętych w celu wykonania ich obróbki, czyszczenia, naprawy lub innych podobnych czynności, powstałych w czasie ich wykonywania,
  - 3) szkód w wartościach pieniężnych oraz innych rzeczach pozostawionych w pojazdach, o których mowa w ust.1,
  - 4) szkód w pojazdach pochodzących z kradzieży,
  - 5) szkód powstałych w ogumieniu.
3. Maksymalny limit odpowiedzialności Towarzystwa z tytułu niniejszej klauzuli wynosi 200.000 zł. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 10% kwoty odszkodowania nie mniej niż 1 000 zł.
4. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust.1 Ubezpieczający opłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie ubezpieczenia.

Klauzula 20 - ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody w wartościach pieniężnych znajdujących się w pieczy, pod dozorem lub kontrolą Ubezpieczającego

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU obowiązujących w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, strony uzgodniły, że:

1. Zakres ubezpieczenia rozszerza się o szkody w wartościach pieniężnych znajdujących się w pieczy, pod dozorem lub kontrolą Ubezpieczającego, polegające na ich zniszczeniu, uszkodzeniu lub utracie niezależnie od źródła obowiązku odszkodowawczego (czyn niedozwolony, niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania).
2. Ubezpieczenie nie obejmuje szkód w wartościach pieniężnych przyjętych w celu wykonania ich obróbki, czyszczenia, naprawy lub innych podobnych czynności, powstałych w czasie ich wykonywania.
3. Maksymalny limit odpowiedzialności Towarzystwa z tytułu niniejszej klauzuli wynosi 50.000 zł. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 200 zł.
4. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust.1 Ubezpieczający opłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie ubezpieczenia.

Klauzula 21 - ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody w mieniu stanowiącym przedmiot obróbki, naprawy lub innych czynności w ramach usług świadczonych przez Ubezpieczającego

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU obowiązujących w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, strony uzgodniły, że:

1. Zakres ubezpieczenia rozszerza się o szkody w rzeczach ruchomych, stanowiących przedmiot obróbki, czyszczenia, naprawy lub innych czynności wykonywanych w ramach usług świadczonych przez Ubezpieczającego, powstałe w trakcie ich wykonywania.
2. Ubezpieczenie nie obejmuje:
  - 1) szkód w rzeczach, z których Ubezpieczający korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, leasingu albo innego podobnego udokumentowanego stosunku prawnego,
  - 2) utraty rzeczy niewynikającej z ich zniszczenia lub uszkodzenia,
  - 3) szkód w wartościach pieniężnych i wszelkiego rodzaju dokumentach,
3. Maksymalny limit odpowiedzialności Towarzystwa z tytułu niniejszej klauzuli wynosi 200.000 zł. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 200 zł.
4. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust.1 Ubezpieczający opłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie ubezpieczenia.

Klauzula 22 - ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody powodujące powstanie roszczenia pomiędzy Ubezpieczonymi na podstawie tej samej umowy ubezpieczenia (odpowiedzialność cywilna wzajemna)

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU obowiązujących w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, strony uzgodniły, że:

1. Zakres ubezpieczenia rozszerza się o szkody w mieniu lub na osobie powodujące roszczenia pomiędzy osobami lub podmiotami ubezpieczonymi na podstawie tej samej umowy ubezpieczenia.
2. Ubezpieczenie obejmuje szkody w mieniu lub na osobie wyrządzone wyłącznie w zakresie ubezpieczenia określonym w umowie ubezpieczenia.
3. Ubezpieczeniem nie są objęte roszczenia osób zatrudnionych wobec pracodawcy oraz pracodawcy wobec osób zatrudnionych, bez względu na podstawę prawną zatrudnienia.
4. Maksymalny limit odpowiedzialności Towarzystwa z tytułu niniejszej klauzuli wynosi 200.000 zł. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 200 zł.
5. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust.1 Ubezpieczający opłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie ubezpieczenia.

Klauzula 23 - ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone osobom trzecim przez podwykonawców Ubezpieczającego (odpowiedzialność cywilna podwykonawcy)

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU obowiązujących w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, strony uzgodniły, że:

1. Zakres ubezpieczenia rozszerza się o szkody w mieniu lub na osobie, wyrządzone osobom trzecim przez podwykonawców lub inne osoby, którym Ubezpieczający powierzył wykonanie pracy, usługi lub innych czynności; osoby te uważa się za objęte ubezpieczeniem w zakresie działalności zgłoszonej do ubezpieczenia przez Ubezpieczającego i tylko w odniesieniu do szkód wyrządzonych przy wykonywaniu powierzonych im przez Ubezpieczającego prac, usług lub innych czynności.
2. Ubezpieczenie obejmuje szkody w mieniu lub na osobie wyrządzone wyłącznie w zakresie ubezpieczenia określonym w dokumencie ubezpieczenia.
3. Ubezpieczenie nie obejmuje szkód powodujących roszczenia pomiędzy Ubezpieczonymi.
4. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 200 zł.
5. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust.1 Ubezpieczający opłaci dodatkową składkę w wysokości określonej w umowie ubezpieczenia.

Klauzula 24 - ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przez pojazdy niepodlegające obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU obowiązujących w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, strony uzgodniły, że:

1. Zakres ubezpieczenia rozszerza się o szkody na osobie lub w mieniu, poniesione przez osoby trzecie w związku z ruchem pojazdów niepodlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej.
2. Ubezpieczenie nie obejmuje szkód:
  - 1) wyrządzonych przez osoby nieposiadające w chwili zdarzenia wyrządzającego szkodę stosownych uprawnień do kierowania danym pojazdem,
  - 2) powstałych w przewożonych ładunkach lub towarach.
3. Maksymalny limit odpowiedzialności Towarzystwa z tytułu niniejszej klauzuli wynosi 200.000 zł. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 200 zł.
4. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust.1 Ubezpieczający opłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie ubezpieczenia.

Klauzula 25 - ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody wynikłe z wadliwego wykonania prac lub usług powstałe po przekazaniu odbiorcy przedmiotu wykonanych prac lub usług

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU obowiązujących w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, strony uzgodniły, że:

1. Zakres ubezpieczenia rozszerza się o szkody na osobie lub w mieniu, powstałe w okresie ubezpieczenia po przekazaniu odbiorcy przedmiotu prac lub usług świadczonych przez Ubezpieczającego, wynikłe z wadliwego wykonania tych prac lub usług, niezależnie od źródła obowiązku odszkodowawczego (czyńy niedozwolone, niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania).
2. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 200 zł.
3. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust.1 Ubezpieczający opłaci dodatkową składkę w wysokości określonej w umowie ubezpieczenia.

Klauzula 26 - ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z organizowaniem imprez

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU obowiązujących w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, strony uzgodniły, że:

1. Zakres ubezpieczenia rozszerza się o szkody w mieniu lub na osobie wyrządzone uczestnikom w czasie i w wyniku przeprowadzania imprez, z wyłączeniem imprez masowych w rozumieniu ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych z późn. zm.
2. Za uczestnika imprezy uważa się osobę fizyczną znajdującą się w czasie trwania imprezy na terenie, na którym jest ona przeprowadzana, w charakterze widza.
3. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje odpowiedzialności cywilnej za szkody:
  - 1) powstałe w wyniku przeprowadzania pokazu sztucznych ogni i pokazów lotniczych,
  - 2) powstałe podczas przeprowadzania imprez z udziałem pojazdów mechanicznych, motocykli i innych pojazdów napędzanych silnikiem oraz samolotów i motolotni,
  - 3) powstałe w związku z organizacją imprez obejmujących sporty wysokiego ryzyka (sporty wodne uprawiane na rzekach górskich, nurkowanie przy użyciu aparatów gazowych, surfing, windsurfing, kitesurfing, sporty motorowe i motorowodne, sporty spadochronowe i balonowe, paralotniarstwo, szybownictwo oraz pilotowanie samolotów silnikowych, skoki bungee, sztuki walki i wszelkiego rodzaju sporty obronne, sporty związane z użyciem broni, wspinaczka wysokogórska i skałkowa, speleologia, myślistwo, rugby, jazda konna, kolarstwo, jazda na nartach wodnych, narciarstwo zjazdowe, snowboard, bobsleje, saneczkarstwo, skoki narciarskie, sporty, w których wykorzystywane są pojazdy poruszające się po śniegu lub lodzie; za sporty wysokiego ryzyka uważa się również wyprawy do miejsc charakteryzujących się ekstremalnymi warunkami klimatycznymi lub przyrodniczymi albo udział w ekspedycjach),
  - 4) powstałe w pojazdach lub rzeczach w nich pozostawionych.
4. Maksymalny limit odpowiedzialności Towarzystwa z tytułu niniejszej klauzuli wynosi 200.000 zł. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 200 zł.
5. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust.1 Ubezpieczający opłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie ubezpieczenia.

Klauzula 27 - ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody wynikłe z przeniesienia chorób zakaźnych i zakażeń

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU obowiązujących w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, strony uzgodniły, że:

1. Zakres ubezpieczenia rozszerza się o szkody na osobie lub w mieniu, wyrządzone w związku z przeniesieniem chorób zakaźnych i zakażeń wymienionych w załączniku do ustawy z dnia 5 grudnia 2008 roku o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi z późn. zm.
2. Ochrona nie obejmuje szkód wynikłych z nieprzestrzegania wymogów higieniczno-sanitarnych lub procedur w zakresie zapobiegania chorobom zakaźnym i zakażeniom, przewidzianych przepisami prawa w zakresie działalności prowadzonej przez Ubezpieczającego.
3. Maksymalny limit odpowiedzialności Towarzystwa z tytułu niniejszej klauzuli wynosi 100.000 zł. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 200 zł.
4. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust.1 Ubezpieczający opłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie ubezpieczenia.

Klauzula 28 - rozszerzenie terytorialnego zakresu ubezpieczenia

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU obowiązujących w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, strony uzgodniły, że:

1. Zakres ubezpieczenia rozszerza się o szkody na osobie lub w mieniu, powstałe poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyłączeniem szkód powstałych na terytorium Stanów Zjednoczonych Ameryki oraz Kanady.
2. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 1 000 zł.
3. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust.1 Ubezpieczający opłaci dodatkową składkę w wysokości określonej w umowie ubezpieczenia.